

BOORDTABEL VOOR ONDERZOEK EN INNOVATIE IN BRUSSEL

Fiche n°5	Financiering en steun aan onderzoek en innovatie "Brussel verdubbelt inspanningen in investeringen"
Update	10/11/2016

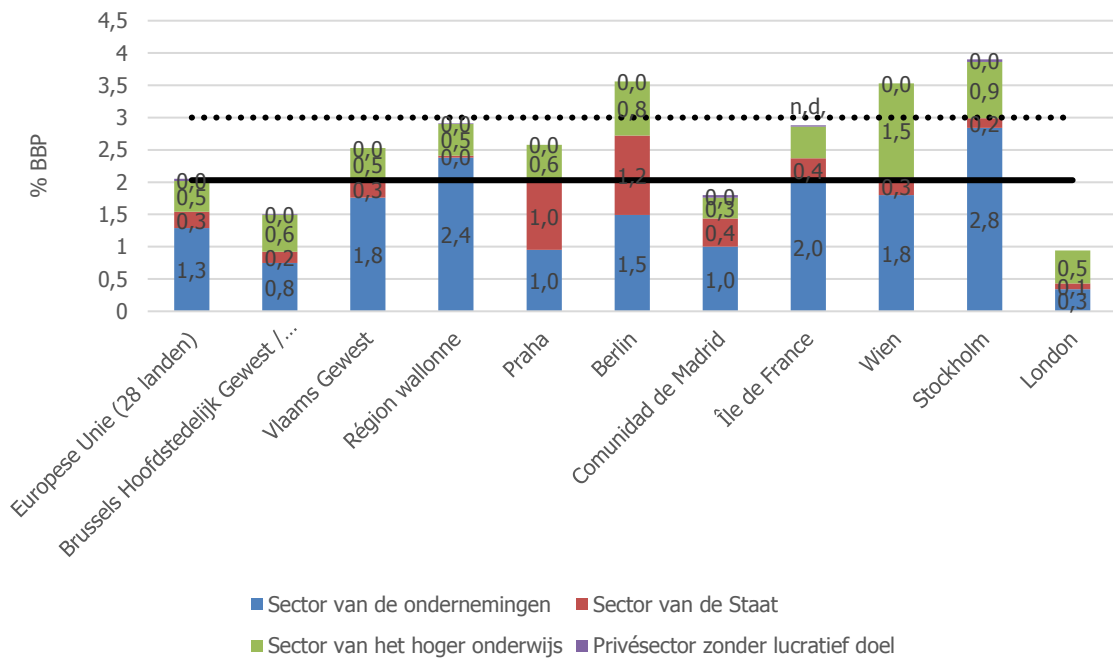
De uitgaven inzake onderzoek-ontwikkeling zijn één van de sleutelindicatoren die aangewend worden om de inspanningen van de gewesten en landen op dit gebied te meten. De Europese strategie 2020 en haar belangrijkste initiatief Innovatie-Unie zetten de initiële doelstelling van de Strategie van Lissabon verder van een investering van 3% van het Europese BBP in onderzoek en ontwikkeling (waarvan 2/3 door de privésector geïnvesteerd moet worden). In het licht van de meest recente gegevens kan voor Brussel het volgende vastgesteld worden:

- ▶ Brussel kent een nog steeds relatief zwak investeringspeil in O&O, vooral in de privésector waar de uitgaven blijven stagneren ten gevolge van de crisis.
- ▶ Zowel de kredieten voor onderzoek als de reële uitgaven zijn daarentegen de laatste jaren sterk aan het stijgen.

Een relatief laag investeringspeil in O&O, vooral in de privésector

Brussel kent, in vergelijking met het Europees gemiddelde, de andere gefedereerde gewesten of ten aanzien van een flink aantal hoofdstedelijke gewesten van Europa, nog steeds een relatief laag investeringspeil in O&O (namelijk de totale uitgaven van O&O in % van het BBP). In 2013 bedroeg dit percentage 1,51% van het BBP tegenover een beetje meer dan 2% gemiddeld in de EU-28 (2,53% in Vlaanderen en 2,91% in Wallonië).

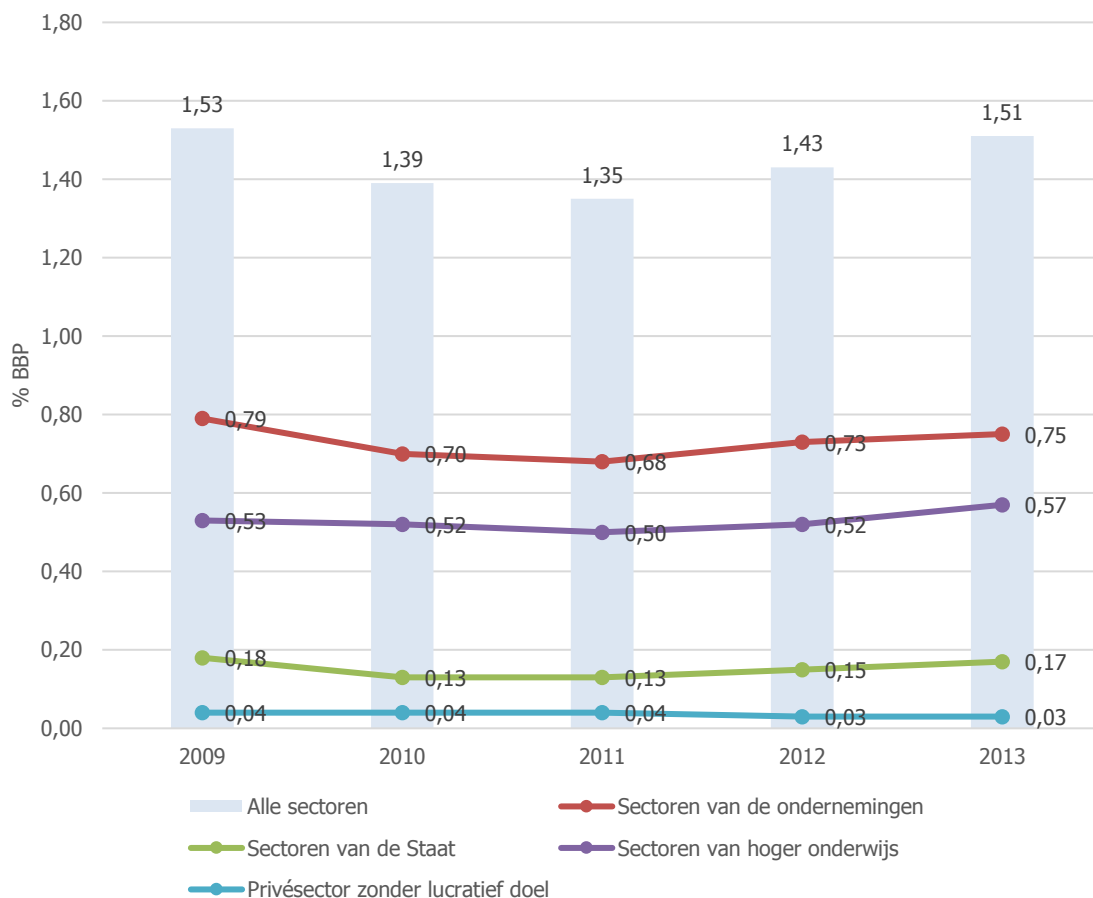
Figuur 1 : Bruto binnenlandse uitgaven in O&O – interregionale vergelijking (2013)

Bron : Eurostat, regionale statistieken voor wetenschap en technologie

De meeste andere regio's (met uitzondering van Londen) doen het beter dan Brussel. Vaesen, Wayens et al. (2014) vatten verschillende argumenten samen die een verklaring kunnen geven voor het falen van de investeringen in O&O, voornamelijk privéinvesteringen : door een dominante tertiaire economie met een sterke aanwezigheid van weinig gekwalificeerde diensten en een zwakte tegenover het hoge en middelhoge industriële weefsel of het feit dat de beslissingscentra van (grote) industriële ondernemingen zich buiten het Gewest (of België) bevinden.

Figuur 2 : Bruto binnenlandse uitgaven in O&O – Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2009-2013)

Bron : Eurostat, regionale statistieken voor wetenschap en technologie

Na een aanzienlijke verhoging tussen 2005 en 2009, zakten de Brusselse uitgaven in O&O in 2009 en 2010 door zowel een vermindering van uitgaven voor de overheid als door de ondernemingen. De lage uitgaven bij ondernemingen tussen 2008 en 2009 was ongetwijfeld te wijten aan de economische crisis. De uitgaven in het hoger onderwijs hebben een voortdurende verhoging gekend sinds 2006 en zijn minder onderhevig aan economische tendensen. Deze uitgaven komen grotendeels overeen met de investeringen van de bevoegde Gemeenschappen in het hoger onderwijs.

Middelen en uitgaven van O&O stijgen sterk sinds 2005

Niettemin verdubbelt het Brussels Gewest de laatste jaren zijn inspanningen om deze kloof in O&O te dichten. De budgettaire middelen voor O&O van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn met meer dan 65% gestegen tussen 2005 (22 mio€) en 2014 (37 mio€, lopende prijzen). Hierdoor heeft het Gewest meer bepaald zijn investeringspeil kunnen verhogen en een deel van zijn achterstand ten aanzien van het Europees gemiddelde of Vlaanderen kunnen goedmaken.

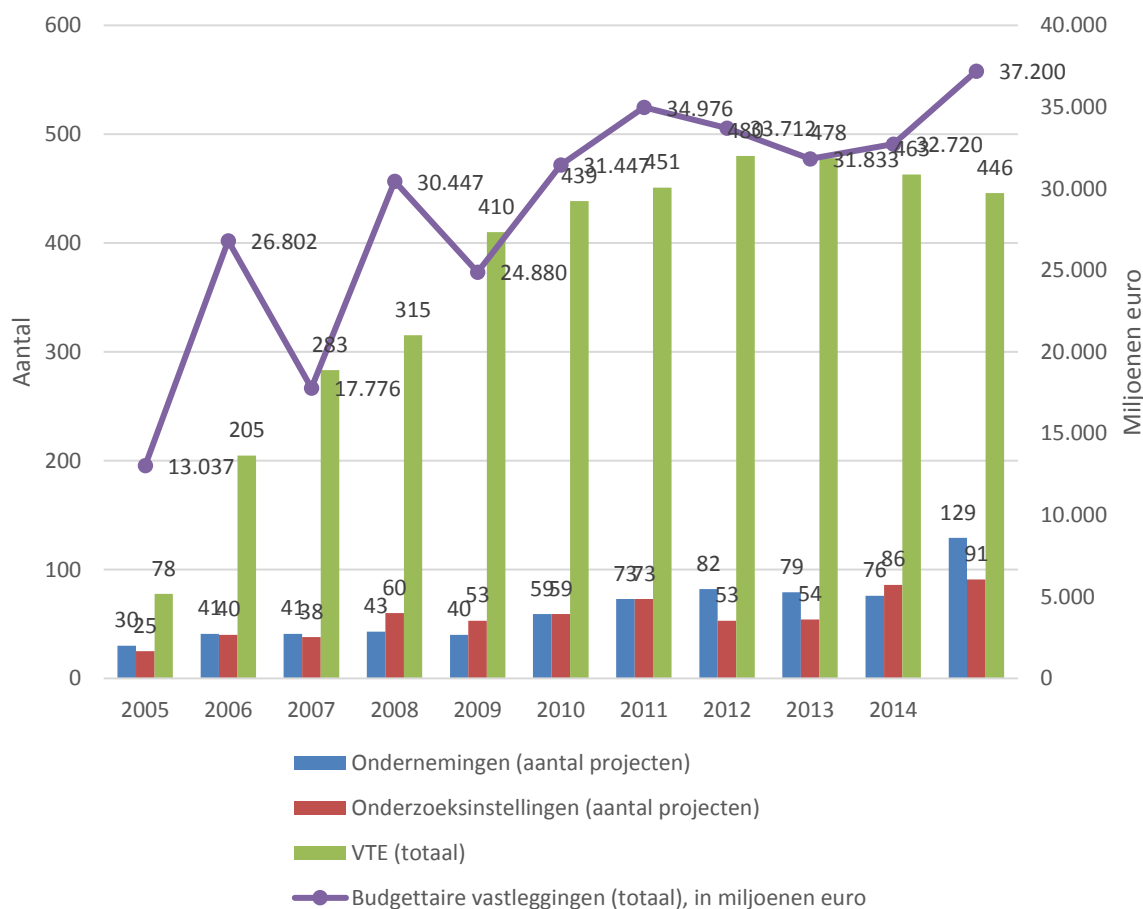
Tabel 1 : Budgettaire middelen in O&O – België en deelstaten (2005-2015), miljoenen euro voor lopende prijzen

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2005 - 2015
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	22.095	20.855	21.554	24.988	29.225	33.896	31.404	36.947	29.812	34.441	36.131	64%
Federale Overheid	462.507	511.042	537.636	593.173	515.269	563.458	569.171	591.368	601.232	601.447	602.384	30%
Walis Gewest	169.709	200.019	257.162	332.113	326.748	263.577	262.197	312.220	338.569	379.636	304.733	80%
Franse Gemeenschap	234.718	245.796	255.832	272.768	288.057	290.091	305.202	313.010	309.345	314.843	324.326	38%
Vlaamse Gemeenschap	898.638	967.954	952.670	1.121.429	1.130.072	1.224.024	1.227.577	1.236.008	1.243.635	1.396.603	1.302.339	45%

Source : Belspo, op basis van de initiële budgettaire gegevens

Een centraal instrument van deze voorziening, Innoviris, is sinds 2005 operationeel. Sinds het begin van haar activiteiten is het budget dat door Innoviris besteed wordt aan diverse projecten van 13 miljoen euro tot meer dan 37 miljoen euro in 2015 gestegen. Dit is een verhoging van meer dan 185%. De middelen worden aan ondernemingen en onderzoeksinstellingen toegekend (universiteiten of andere). In 2015 heeft Innoviris ongeveer 220 onderzoeksprojecten en bijna 446 voltijdse equivalenten in O&O gefinancierd.

Figuur 3 : Gefinancierde projecten, tewerkstelling en budget, Innoviris

Bron : Innoviris